

Warszawa, dnia 15 listopada 2024 r.

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W WARSZAWIE**

WOOS-I.4221.124.2024.IP.4

Wójt Gminy Puszcza Mariańska

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 1, ust. 3 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, zwanej dalej „ustawą oos”) oraz art. 106 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572, zwanej dalej „Kpa”), w związku z postępowaniem w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzonym dla przedsięwzięcia polegającego na „budowie farmy fotowoltaicznej Puszcza Mariańska 1 na działkach o nr ewid. 3/2, 2 i 1/27 w obrębie Kamion, gmina Puszcza Mariańska, powiat żyrardowski”,

uzgadniam realizację przedsięwzięcia i określám następujące warunki:

- I. Na etapie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia należy podjąć następujące działania:**
1. Przed sporządzeniem projektu budowlanego oraz bezpośrednio przed podjęciem prac związanych z realizacją inwestycji, należy dokonać kontroli terenu pod kątem występowania gatunków objętych ochroną i ich siedlisk oraz analizy przepisów z zakresu ochrony gatunkowej. Analiza winna być prowadzona również w kontekście możliwości uzyskania decyzji zezwalającej na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do ww. formy ochrony przyrody.
 2. W trakcie prowadzenia prac budowlanych należy prowadzić kontrolę terenu na obecność zwierząt, gdy zaistnieje taka konieczność należy umożliwić im ucieczkę z terenu budowy, a w przypadku braku możliwości ucieczki, zwierzęta należy przenieść do odpowiednich siedlisk poza rejon objęty inwestycją, z zastosowaniem przepisów odrębnych.
 3. Wszelkie „pułapki” (np. głębokie wykopy) starannie zabezpieczyć przed wpadaniem i uwięzieniem w nich drobnych zwierząt.
 4. Prace ziemne należy rozpocząć poza okresem lęgowym ptaków (tj. z wyłączeniem okresu od 1 marca do 15 września) lub w tym okresie pod nadzorem ornitologicznym, po dokonaniu przez nadzór przyrodniczy bezpośrednio przed podjęciem prac (maksymalnie 3 dni) weryfikacji co do braku lęgów.
 5. Przed przystąpieniem do robót budowlanych, należy zdjąć i odpowiednio zabezpieczyć wierzchnią warstwę gleby (humus), którą po zakończeniu inwestycji należy w miarę możliwości wykorzystać do rekultywacji terenu.

6. Zaplecze budowy zorganizować na terenie przekształconym antropogenicznie, zabezpieczonym przed niekontrolowanym wyciekiem substancji ropopochodnych. Zaplecze budowy wyposażać w środki zabezpieczające przed przenikaniem szkodliwych substancji do ziemi lub wód (np. sorbenty, rękawy sorpcyjne).
7. Nasadzenia osłonowe wykonać po wschodniej stronie inwestycji z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów.
8. Koszenie trawy na terenie farmy fotowoltaicznej rozpoczynać od centrum farmy w kierunku jej brzegów; Koszenie realizować w miarę możliwości w okresie od 15 września do 1 marca. W przypadku konieczności wykoszenia terenu poza tym okresem, koszenie należy bezwarunkowo poprzedzić kontrolą specjalisty ornitologa, który potwierdzi brak aktywnych lęgów ptasich.

II. W dokumentacji wymaganej do wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy ooś (w projekcie budowlanym) należy uwzględnić następujące wymagania dotyczące ochrony środowiska:

1. Ogrodzenie terenu inwestycji wykonać z materiałów ażurowych, bez podmurówki lub z podmurówką niewystającą ponad powierzchnię terenu z minimum 20 cm prześwitem pomiędzy dolną krawędzią ogrodzenia a powierzchnią terenu/podmurówką.
2. Dolną krawędź ogrodzenia należy wykonać w taki sposób, by nie posiadała ostrych krawędzi ani wystających elementów.
3. Ogrodzenie terenu od strony północno-zachodniej należy wykonać pozostawiając 4-metrowy bufor między inwestycją a miejscami zadrzewionymi oraz stawami. Dodatkowo od strony południowej pozostawić min. 35 m bufor między inwestycją a drogą krajową nr 70.
4. Inwestycję należy podzielić na dwie oddzielnie ogrodzone sekcje. Pomiędzy sekcjami należy zachować około 35 m korytarz migracyjny.
5. Na panelach fotowoltaicznych należy zastosować powłoki antyrefleksyjne.

III. Przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia nie stwierdzono konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy ooś.

UZASADNIENIE

Wójt Gminy Puszcza Mariańska pismem z dnia 3 kwietnia 2024 r., znak: OŚ.6220.14.20222 (data doręczenia do tutejszego organu – 9 kwietnia 2024 r.), uzupełnionym w dniu 28 maja 2024 r., wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (zwanego dalej „Regionalnym Dyrektorem”) o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia polegającego na „*budowie farmy fotowoltaicznej Puszcza Mariańska 1 na działkach o nr ewid. 3/2, 2 i 1/27 w obrębie Kamion, gmina Puszcza Mariańska, powiat żyrardowski*”.

Do ww. pisma i jego uzupełnienia dołączono: wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, raport o oddziaływaniu na środowisko (zwany „raportem ooś”) oraz informację o braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu inwestycji.

Rodzaj, parametry techniczne oraz zasięg potencjalnego oddziaływania na środowisko przedmiotowej inwestycji zaliczają ją do grupy przedsięwzięć wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 54 lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839, z późn. zm.).

Treść niniejszego postanowienia przygotowana została w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy w sprawie oraz wiedzę własną organu.

Planowane przedsięwzięcie polega na budowie farmy fotowoltaicznej wraz z infrastrukturą techniczną o mocy do 32 MW na działkach o nr ew. 3/2, 2 i 1/27, obręb Kamion w miejscowości Kamion, gmina Puszcza Mariańska. Łączna powierzchnia przedmiotowych działek wynosi około 35,6 ha, a powierzchnia podlegająca przekształceniu w ramach planowanej inwestycji wyniesie do 27 ha.

W ramach inwestycji przewiduje się zastosować m.in.:

- monokrystaliczne lub polikrystaliczne panele fotowoltaiczne w ilości do 4000 sztuk na 1 MW zainstalowanej mocy (do 128 000 sztuk dla przedmiotowej inwestycji);
- inwertery - do 10 sztuk na 1 MW zainstalowanej mocy (do 320 sztuk dla przedmiotowej inwestycji);
- stacje transformatorowe - do 1 stacji na 2 MW zainstalowanej mocy (do 16 stacji dla przedmiotowej inwestycji);
- magazyny energii - do 1 magazynu na 2 MW zainstalowanej mocy (do 16 magazynów dla przedmiotowej inwestycji);

Powierzchnia terenu planowanego do zagospodarowania zostanie podzielona na dwa sektory i oddzielne ogrodzone. Między sektorami znajdować się będzie pas o szerokości 35 m, stanowiący korytarz migracyjny dla większych zwierząt.

Inwestycja zlokalizowana jest poza granicami obszarowych form ochrony przyrody. Najbliższy obszar Natura 2000 Dolina Rawki PLH100015 oddalony jest o około 0,22 km od granic nieruchomości, na której planowana jest przedmiotowa inwestycja. Najbliższy korytarz ekologiczny o znaczeniu ponadlokalnym (Dolina Bzury – Dolina Pilicy KPnC-21B) znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie terenu inwestycji.¹

Obszar od wschodu sąsiaduje z drogą gminną i z luźną zabudową wsi Kamion. Od północy z niewielkimi stawami rybnymi „Łowisko Samice” (o łącznej powierzchni nieco mniej niż 7 ha) i z pasem zadrzewień o szerokości około 90 m od zachodu. Południowa granica graniczy z pasem drogowym drogi wojewódzkiej. Obszar przeznaczony pod zainwestowanie jest terenem typowo rolniczym, wykorzystywanym jako grunty orne, obecnie wykorzystywane pod zasiew zbóż i częściowo również roślin okopowych. Uprawom towarzyszy roślinność zbiorowisk o charakterze antropogenicznym, głównie z klasy *Artemisietea vulgaris* związanych z drogami polnymi i okrajkami, rosną tam m.in. takie gatunki jak pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*, komosa biała *Chenopodium album* i bylica pospolita *Artemisia vulgaris* oraz wilczomlecz sosnka *Euphorbia cyparissias*, jasnota purpurowa *Lamium purpureum*, przytulia czepna *Galium aparine*, malina właściwa *Rubus idaeus*, poziomka pospolita *Fragaria vesca* i mniszek pospolity *Taraxacum officinale*.

Bezpośrednio na terenie inwestycji odnotowano obecność: trzmieli *Bombus spp.*, ropuchy szarej *Bufo bufo*, lisa *Vulpes vulpes*, sarny *Capreolus capreolus*, myszy zaroślowej *Apodemus sylvaticus*, myszy polnej *Apodemus agrarius*, karlika malutkiego *Pipistrellus pipistrellus*, gawrona *Corvus frugilegus*, sójki *Garrulus glandarius*, wróbla *Passer domesticus*, potrzęsacza *Emberiza calandra*, kosa *Turdus merula* oraz pokląskwy *Saxicola rubetra*. Zakłada się, że awifaunę lęgową na terenie inwestycji reprezentować mogą 3 gatunki – bażant *Phasianus colchicus*, trznadel *Emberiza citrinella* i skowronek *Alauda arvensis*. W obrębie granic inwestycji i buforze do 400 m zaobserwowano jeża wschodnioeuropejskiego *Erinaceus concolor*, nornicę rudą *Clethrionomys glareolus*, nornika zwyczajnego *Microtus arvalis*, zającą szarą *Lepus europaeus*, mroczka późnego *Eptesicus serotinus*, nocka dużego *Myotis myotis (Borkhausen)*, borowca wielkiego *Nyctalus noctula*, jaszczurkę zwinę *Lacerta agilis* oraz jaszczurkę żyworodną *Zootoca vivipara*. W obrębie inwestycji odnotowano obecność 53 innych gatunków ptaków, a wśród bezkręgowców stwierdzono występowanie 3 gatunków należących do *Gastropoda*, 33 gatunki owadów oraz 4 gatunki pajęczaków.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, że realizacja i funkcjonowanie planowanej inwestycji nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na przedmioty ochrony i integralność ww. obszaru Natura 2000, jak również na spójność Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Realizacja inwestycji nie przyczyni się również do zmniejszenia różnorodności biologicznej terenu, do zwiększenia

¹ <http://mapa.korytarze.pl/>

wrażliwości elementów środowiska przyrodniczego na ewentualne zmiany klimatyczne obszaru oraz nie wpłynie znacząco negatywnie na siedliska łąkowe.

W sentencji niniejszego postanowienia określono warunki wykorzystania terenu w fazie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich.

Na terenie przedmiotowego przedsięwzięcia podczas realizacji inwestycji możliwe jest stwierdzenie występowania gatunków objętych ochroną. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, zwanej dalej „uoop”) oraz przepisami rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2380), w stosunku do dziko występujących zwierząt objętych ochroną, obowiązuje szereg zakazów. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie lub Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska mogą wydać decyzję zezwalającą na czynności podlegające zakazom, w trybie i na zasadach określonych ww. ustawą. Regionalny dyrektor ochrony środowiska między innymi może zezwolić na obszarze swojego działania na odstępstwa od zakazów: niszczenia siedlisk lub ostoi, będących obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania gatunków zwierząt podlegających ochronie oraz niszczenia gniazd w stosunku do gatunków ptaków objętych częściową i ścisłą ochroną.

Podkreślenia wymaga fakt, iż zezwolenie na czynności podlegające zakazom w stosunku do zwierząt gatunków objętych ochroną może być wydane w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli czynności te nie są szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków zwierząt, oraz w przypadku zaistnienia jednej z przesłanek wskazanych w art. 56 ust. 4 pkt 1-7 uoop, tj.:

- a) leży w interesie ochrony dziko występujących gatunków roślin, zwierząt, grzybów lub ochrony siedlisk przyrodniczych lub
- b) wynika z konieczności ograniczenia poważnych szkód w odniesieniu do upraw rolnych, inwentarza żywego, lasów, rybostanu, wody lub innych rodzajów mienia, lub
- c) leży w interesie zdrowia lub bezpieczeństwa powszechnego, lub
- d) jest niezbędne w realizacji badań naukowych, działań edukacyjnych lub celów związanych z odbudową populacji, reintrodukcją gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, albo do celów działań reprodukcyjnych, w tym do sztucznego rozmnażania roślin, lub
- e) umożliwia, w ściśle kontrolowanych warunkach, selektywnie i w ograniczonym stopniu, zbiór, pozyskiwanie lub przetrzymywanie okazów roślin lub grzybów oraz chwytanie, pozyskiwanie lub przetrzymywanie okazów zwierząt gatunków objętych ochroną w liczbie określonej przez wydające zezwolenie, lub
- f) w przypadku gatunków objętych ochroną ścisłą, gatunków ptaków oraz gatunków wymienionych w załączniku IV dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory - wynika z koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogów o charakterze społecznym lub gospodarczym lub wymogów związanych z korzystnymi skutkami o podstawowym znaczeniu dla środowiska, lub
- g) w przypadku gatunków innych niż wymienione w pkt 6 - wynika ze słusznego interesu strony lub koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogów o charakterze społecznym lub gospodarczym lub wymogów związanych z korzystnymi skutkami o podstawowym znaczeniu dla środowiska.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że przywołane wyżej przepisy są szczególnie rygorystyczne wobec gatunków objętych ochroną ścisłą, gatunków ptaków oraz gatunków wymienionych w załączniku IV dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Tu zastosowanie mają jedynie przesłanki indywidualne określone w art. 56 ust. 4 pkt 1-6 uoop (punkty 1-6 wskazano powyżej). Co istotne, przesłanka indywidualna wskazana w art. 56 ust. 4 pkt 6 uoop, w odniesieniu do gatunków ptaków dotyczy jedynie wydania zezwolenia na niszczenie siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania (art. 56 ust. 4a uoop). W przypadku wydania zezwolenia

na czynności niszczenia, usuwania gniazd bądź schronień ptaków objętych ochroną gatunkową, zastosowanie mają jedynie przesłanki indywidualne określone w art. 56 ust. 4 pkt 1-5 uoop (punkty 1-5 wskazano powyżej).

Wnikliwa analiza możliwości realizacji planowanych działań w kontekście przepisów dotyczących ochrony gatunkowej i możliwości uzyskania derogacji leży w gestii Inwestora. Jednocześnie informuje się, że zgodnie z art. 131 pkt 14 ww. ustawy, kto bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom narusza zakazy w stosunku do roślin, zwierząt lub grzybów objętych ochroną gatunkową podlega karze aresztu lub grzywny.

Dla ograniczenia śmiertelności zwierząt mogących występować na terenie inwestycji, wprowadzono warunki I.2 i I.3 i nakazano umożliwić zwierzętom ucieczkę z terenu robót, a w razie konieczności ich przeniesienie w dogodne siedliska oraz wskazano konieczność zastosowania odpowiednich zabezpieczeń wykopów powstałych podczas realizacji inwestycji.

Warunek I.4 dotyczący rozpoczęcia prac poza okresem lęgowym lub w tym okresie pod nadzorem przyrodniczym, pozwoli uniknąć niepokojenia gniazdujących ptaków, a także ograniczy ich śmiertelność.

Humus jako najcenniejsza warstwa profilu glebowego podlega ochronie i jako taka powinna być zabezpieczona na czas realizacji inwestycji i wykorzystana do zagospodarowania otoczenia inwestycji. Odpowiednia organizacja zaplecza budowy pozwoli zabezpieczyć powierzchnię ziemi, będącą siedliskiem życia wielu organizmów, przed zanieczyszczeniem płynami eksploatacyjnymi, w tym substancjami ropopochodnymi.

Zastosowanie warunku I.7 dotyczącego nasadzeń wpłynie pozytywnie na zwiększenie bogactwa flory i fauny obszaru przedsięwzięcia oraz zminimalizuje wpływ na krajobraz.

Warunek I.8 dotyczący odśrodkowego koszenia ma na celu odstraszenie i przepędzanie drobnych zwierząt na czas prac ogrodniczych. Późne koszenie, po okresie kwitnienia, ma na celu umożliwienie swobodnego rozsiewania się gatunków roślin występujących na terenie farmy oraz zabezpieczenie przed zniszczeniem ewentualnych lęgów ptasich.

W niniejszym postanowieniu wprowadzono również wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji potrzebnej do wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 ustawy ooś.

Wprowadzone wymaganie II.1 dotyczące pozostawienia prześwitu pod trwałym ogrodzeniem działki umożliwi swobodną migrację drobnych zwierząt przez teren inwestycji.

Wymaganie II.3 dotyczące zastosowania buforów pozwoli na zachowanie drożności lokalnych szlaków migracji przebiegających w zadłuż terenów zadrzewionych oraz stawów, a także poprawi bezpieczeństwo migrujących ssaków.

Zastosowanie korytarza migracyjnego, o którym mowa w II.4 pozwoli na swobodną migrację dużych ssaków oraz zmniejszy ryzyko kolizji ssaków z infrastrukturą farmy.

Zastosowanie powłok antyrefleksyjnych wpłynie na ograniczenie liczby ewentualnych kolizji ptaków z panelami fotowoltaicznymi.

Ze względu na charakter planowanego przedsięwzięcia, a także jego lokalizację, nie stwierdzono możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że na terenie planowanego przedsięwzięcia i w jego otoczeniu nie występują zabytki chronione na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Regionalny Dyrektor prowadząc postępowanie nie stwierdził konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy ooś, biorąc pod uwagę w szczególności następujące okoliczności:

- 1) posiadane na etapie wydawania postanowienia dane na temat planowanego przedsięwzięcia i elementów przyrodniczych środowiska objętych zakresem przewidywanego oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko pozwalają wystarczająco ocenić jego oddziaływanie na środowisko i ustalić warunki jego realizacji;

- 2) ze względu na rodzaj i charakterystykę planowanego przedsięwzięcia oraz powiązania z innymi przedsięwzięciami nie stwierdzono obecnie możliwości ponadnormatywnego kumulowania się oddziaływań tego przedsięwzięcia z innymi przedsięwzięciami zlokalizowanymi poza terenem inwestycyjnym;
- 3) nie stwierdzono możliwości negatywnego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na obszary wymagające specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin i zwierząt lub ich siedlisk, lub siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszary Natura 2000 oraz pozostałe formy ochrony przyrody.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że planowane przedsięwzięcie nie będzie w sposób znaczący negatywnie oddziaływać na środowisko.

Wobec powyższego postanowiono jak w sentencji.

Niniejsze postanowienie ma charakter uzgodnienia i nie zwalnia Inwestora/Wnioskodawcy od uzyskania wymaganych odrębnymi przepisami decyzji, uzgodnień lub zezwoleń. Jednocześnie na podstawie art. 77 ust. 10 ustawy o oś przedmiotowe postanowienie wiąże organ prowadzący postępowanie w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

POUCZENIE

Na podstawie art. 141 § 1 Kpa w związku z art. 77 ust. 7 ustawy o oś na niniejsze postanowienie zażalenie nie przysługuje. Zgodnie z art. 142 Kpa postanowienie, na które nie służy zażalenie, strona może zaskarżyć tylko w odwołaniu od decyzji.

**Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Warszawie**

Jacek Lolo
/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

1. Adresat;
2. aa.